

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.I.479/2020/6.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Csák Zsolt a tanács elnöke,
Dr. Gimesi Ágnes előadó bíró,
Dr. Domonyai Alexa bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2020. október 12.
Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem büntette
Terhelt: II. rendű terhelt
Első fok: Szolnoki Törvényszék, 3.B.78/2018/46., ítélet,
2019. március 25., tárgyalás
Másodfok: Szegedi Ítéltábla Bf.I.287/2019/25., ítélet
2020. január 29., nyilvános ülés
Az indítvány előterjesztője: II. rendű terhelt védője
Az indítvány iránya: terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer-kereskedelem büntette miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szolnoki Törvényszék 3.B.78/2018/46. számú, valamint a Szegedi Ítéltábla Bf.I.287/2019/25. számú ítéletét a II. rendű terhelt vonatkozásában hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítványozó, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] **I.** A Szolnoki Törvényszék a 2019. március 11. napján tartott nyilvános tárgyaláson meghozott és kihirdetett 3.B.78/2018/46. számú ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntetésében [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulata és (3) bekezdés].
Ezért öt kilenc év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és kilenc év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte azzal, hogy a terhelt legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének a kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Emellett a II. rendű terhelttel szemben 7.500.000 forint vagyoneklobzást rendelt el, valamint kötelezte az eljárás során a vonatkozásában felmerült bűnügyi költség viselésére.
- [2] Az elsőfokú ítélettel szemben a II. rendű terhelt és védője által bejelentett fellebbezés folytán a másodfokon eljáró Szegedi Ítéltábla a 2020. január 29. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett Bf.I.287/2019/25. számú ítéletével a Szolnoki Törvényszék 3.B.78/2018/46. számú ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta: a II. rendű terhelt bűncselekményét társtetteségben elkövetettnek minősítette, a vagyoneklobzás összegét 6.687.500 forintban állapította meg, és a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezéseket pontosította. Egyebekben az elsőfokú ítéletet II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.
- [3] **II.** 1. A jogerős ügydöntő határozat ellen a II. rendű terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati

indítványt a Be. 649. § (1) bekezdése b) pontjának ba) alpontjára és - a Be. 608. § (1) bekezdésének b) pontjára figyelemmel - a Be. 649. § (2) bekezdése d) pontjában meghatározott felülvizsgálati okokra hivatkozással a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

- [4] Előadta, hogy a II. rendű terhelt bűnössége nem volt kétséget kizáróan bizonyított. A terhére megállapított bűncselekmény tényállása szerint II. rendű terhelt nem adott pénzt a kábítószer beszerzéséhez és a kereskedelemre irányuló magatartást nem kezdte meg.
- [5] Az indítványozó a II. rendű terhelt tekintetében törvénysértőnek tartotta a bűncselekmény minősítését, álláspontja szerint a vádlott bűnösségét helyesen kábítószer birtoklása büntetőjében kellett volna megállapítani.
- [6] Értelmezte a jogerős ítéletnek a vagyonekbezközásra vonatkozó rendelkezését, mert érvelése szerint ez az intézkedés nem rendelhető el azzal a terhelttel szemben, aki a bűncselekmény elkövetésével nem gazdagodott, azaz a vagyoni viszonyait a bűncselekmény elkövetése nem érintette. Ezért törvénysértőnek tartotta az intézkedés alkalmazását.
- [7] Eljárásjogi szabálysértésként hivatkozott arra, hogy a másodfokú eljárásban a Be. 14. § (3) bekezdés b) pontja alapján kizárt bírók vettek részt, mert a „másodfokú eljárásban a tanács tagjaként eljáró bírók a korábbi döntéshozatalban, így a (előzetes) letartóztatása elleni fellebbezés elbírálásában is részt vettek.”
- [8] Mindezek alapján indítványozta, hogy a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése esetén a Kúria a megismételt másodfokú bírósági eljárásból a Be. 14. § (3) bekezdés c) pontja alapján, a Szegedi Ítéltábla valamennyi tanácsát zárja ki.
- [9] 2.A Legfőbb Ügyészség BF.499/2020/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.
- [10] Kifejtette, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítéletben megállapított tényállás irányadó, így az ítéleti tényekkel mindenben összhangban álló tényállításokkal vitathatóak az anyagi jogi kérdések is. Álláspontja szerint az ítéleti tényállás alapján a II. rendű terhelt bűnösségének megállapítása és a bűncselekmény minősítése törvényes. A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a kiszabott büntetés, illetve az alkalmazott büntetés csak a bűncselekmény törvénysértő minősítése vagy a Btk. más szabályának megszegése alapján támadható a felülvizsgálati eljárásban.
- [11] A Be. 650. § (1) bekezdés c) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye, ha a törvénysértés egyszerűsített felülvizsgálat útján orvosolható. A Be. 671. § 12. pontja értelmében egyszerűsített felülvizsgálatnak van helye, ha a jogerős ítéletben nem vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkeztek a vagyonekbezközásról. Így e vonatkozásban a felülvizsgálat kizárt.
- [12] A másodfokú bíróság eljáró tanácsát illető kizárási ok tekintetében hivatkozott arra, hogy az iratok tartalma alapján bíró1 és bíró2 bírók nem a vádemelést megelőzően, hanem azt követően, az elsőfokú bíróság által a tárgyalás előkészítése során meghozott, a terheltek letartóztatásának fenntartásáról rendelkező végzés ellen bejelentett fellebbezés elbírálásában vettek részt. Így a Be. 14. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott kizárási ok nem állapítható meg.
- [13] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a Szolnoki Törvényszék 3.B.78/2018/46. számú, valamint a Szegedi Ítéltábla Bf.I.287/2019/25. számú ítéletet - II. rendű terhelt vonatkozásában - hatályában tartsa fenn.
- [14] A II. rendű terhelt meghatalmazott védője a Legfőbb Ügyészség indítványára észrevételt tett, melyben az eljárási szabálysértés vonatkozásában a felülvizsgálati indítvánnyal egyezően fejtette ki álláspontját. Fenntartotta a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítására vonatkozó indítványát azzal, hogy a Kúria a Be. 14. § (3) bekezdés c) pontja alapján zárja ki a Szegedi Ítéltábla valamennyi tanácsát a megismételt eljárásból.
- [15] III. A Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati indítvány részben kizárt, részben alaptalan.
- [16] 1. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálatnak helye van [Be. 648. § b) pont]. Eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a

- bíróság a határozatát a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg [Be. 649. § (2) bekezdés d) pont]. A Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja alapján ún. feltétlen (abszolút) eljárási szabálysértés, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.
- [17] A meghatalmazott védő indítványában a Be. 14. § (3) bekezdésének b) pontja szerinti kizárási okra hivatkozott. E jogszabályi rendelkezés alapján a másodfokú eljárásból ki van zárva az a bíró, aki az ügy elsőfokú elbírálásában részt vett. Ugyanakkor II. rendelt védője az indítványában nem jelölt meg olyan elsőfokú határozatot, illetve eljárási cselekményt, mely azt igazolná, hogy bíról és bíróról bírók az elsőfokú eljárásban részt vettek. Az iratok áttekintése során a Kúria sem észlelt ezt alátámasztó adatot.
- [18] Az indítvány előterjesztője a másodfokon eljáró tanács tagjai vonatkozásában a Be. 14. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott kizárási okot is megjelölte.
- [19] A másodfokú eljárás idején - a 2018. július 1. napjától - hatályos Be. 14. § (3) bekezdés a) pontja előírja, hogy a vádemelést követően a bíróság további eljárásából ki van zárva, aki az ügyben a vádemelés előtt nyomozási bíróként vagy a nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés tárgyában eljár.
- [20] Az iratok alapján a Kúria megállapította, hogy a Szolnoki Törvényszék 3.B.78/2018/46. számú ítélete elleni fellebbezés folytán másodfokon eljáró Szegedi Ítéltábla Bf.I.287/2019. számú ügyében a tanács tagjaként bíról és bíróról bírók jártak el. E két bíró a vádemelést követően az elsőfokú bíróság által a személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés tárgyában meghozott határozatok elleni fellebbezések másodfokú elbírálásában - a Szegedi Ítéltábla 2018. március 27. napján meghozott a Bpkf.I.143/2018/2. számú, valamint 2018. július 18. napján meghozott Bpkf.I.401/2018/3. számú határozat meghozatalában - vett részt.
- [21] A fentiek tükrében az ügy érdemi elbírálása során a másodfokú eljárásban eljáró tanács tagjai nem vettek részt a vádemelést megelőzően (a nyomozás során) a nyomozási bíró határozata ellen bejelentett fellebbezés elbírálásában, így a 2/2020. (I.2.) számú AB határozatban megfogalmazott tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező pártatlanság követelménye nem sérült.
- [22] A kifejtettek alapján jelen ügyben a II. rendű terhelt meghatalmazott védője által sérelmezett eljárási szabálysértés nem állapítható meg, az elsőfokú bíróság és a másodfokú bíróság eljárásában nem volt észlelhető olyan - a Be. 608. § (1) bekezdése szerinti - eljárási szabálysértés, amely a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott felülvizsgálati ok megállapítását megalapozná, ezért a felülvizsgálati indítvány e részében nem alapos.
- [23] **2.1.** Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont]. A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont] illetve, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével törvénysértő büntetést szabott ki [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont].
- [24] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálat elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés]. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható (BH 2004.102.).
- [25] A felülvizsgálati indítvány előterjesztője a II. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmény minősítését arra alapítva sérelmezte, hogy a II. rendű terhelt lakásán lefoglalt kábítószer mennyiségéből következően nem állapítható meg, hogy II. rendű terhelt „forgalomba hozatal céljából, kereskedelmi tevékenységre utaló magatartást bizonyíthatóan nem kezdte meg, az eljárás során felmerült bizonyítékok nem igazolták azt, hogy a kábítószer értékesítésben II. rendű terhelt bármilyen magatartást tanúsított volna".

- [26] A Szolnoki Törvényszék 3.B.78/2018/46. számú ítélet 5. oldal 7. bekezdéstől a 6. oldal 5. bekezdéséig tartalmazza az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, melyet a másodfokú bíróság a Bf.I.287/2019/25. számú ítéletének [23]-[26] bekezdésében a kábítószer hatóanyag tartalma tekintetében kiegészített.
- [27] E tényállás lényege, hogy 2016 novembere és 2017 márciusa között I. rendű és II. rendű terhelt 6 alkalommal vásárolt Budapesten alkalmanként 1.500.000 forint /kilogramm áron marihuána kábítószerrel. A kábítószerrel a II. rendű terhelt használatában lévő gépkocsival szállították el, és II. rendű terhelt lakásában helyezték el. Innen I. rendű terhelt heti 1-2 alkalommal, alkalmanként 50-100 gramm marihuánát vitt el, melyet a „korábban már kialakult vevőkörének [...] értékesített”. A kábítószer értékesítésből származó pénzösszeg egy részét - grammonként 2000 forintot - I. rendű terhelt hetente átadta II. rendű terheltnek, melyből grammonként 500 forint II. rendű terhelt jutaléka volt. Az átadott pénz fennmaradó részéből összegyűjtött összegből vásárolta I. és II. rendű terhelt „a következő 1 kilogrammos tételt”. A 6 kilogramm marihuána 168, 5 gramm THC-t tartalmazott, mely a jelentős mennyiség alsó határát meghaladja, annak 1,4-szerese, melyből a II. rendű terhelt lakásán 584,2 gramm, 5 gramm és 5,6 gramm marihuánát foglaltak le, mely 95,7767 gramm THC-t tartalmazott.
- [28] Így II. rendű terhelt meghatalmazott védője a jogerős ítéletben megállapított tényállástól eltérő ténybeli alapon támadta a II. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmény minősítését, ami a fentiek alapján a törvényben kizárt.
- [29] A Kúria a helyes ítélezési gyakorlat érdekében megjegyzi, hogy az elsőfokú és a másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az eljárás tárgyát képező bűncselekmény a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulata és (3) bekezdése alapján kábítószer-kereskedelem büntetettének minősül.
- [30] Az ítéleti tényállás alapján a II. rendű terhelt részt vett a jelentős mennyiségű kábítószer beszerzésében, amihez ő biztosította a használatában lévő gépkocsit, a kábítószerrel kereskedés céljából tárolta a lakásában, ahonnan az I. rendű terhelt alkalmanként, kisebb részenként vitte el tovább értékesítés céljából. A II. rendű terhelt az értékesítésből származó bevételből heti rendszerességgel jutalékban részesült.
- [31] Az 1/2007. Büntető jogegységi határozat iránymutatása alapján a kereskedéssel elkövetés tényállásszerűségének értelmezéséhez - megőrizve a BK 155. számú állásfoglalás II/5b pontjának elvi tartalmát - a BH 1999.101. számú eseti döntés ad iránymutató szempontokat. Az ezekben elvi élel kifejtettek szerint a kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés a forgalomba hozatalnál tágabb elkövetési magatartás. A kereskedelem adás-vételek által valósul meg, haszonszerzésre irányul és magába foglal minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. Ezek közé tartozik a kábítószer kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése is, ami a befejezett önálló tettesi cselekmény megállapítását megalapozza. Ha az elkövető forgalomba hozatali szándékára adat van, akkor ez az eset egyéb körülményei mellett következtetési alapot adhat a forgalomba hozatallal elkövetett bűncselekmény megállapítására [1/2007.BJE határozat III/3/a) pont]. A kereskedelem rendszeresen ismétlődő, anyagi haszon érdekében folytatott adásvétel, amelynek keretei között nemcsak az eladó és a vevő, hanem még a rendszeres közvetítők is - mint a kereskedelmi tevékenység közreműködői - tettesként vonhatók felelősségre. A terheltek által kialakított szervezett, irányított több személy együttes közreműködésével megvalósuló kábítószer-megszerzési tevékenység szükségszerűen több résztvétekevényből tevődik össze (BH 2019.38.). Már a Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.851/2006. számú határozatában is rámutatott arra, hogy amennyiben a kábítószer értékesítésére ellenérték fejében kerül sor, akkor az ilyen tranzakciók szükségszerűen haszonszerzésre törekvő magatartást jelentenek. A kábítószer kereskedelem céljára történt megszerzése önmagában akkor is a kereskedelem körébe tartozik, ha többletmagatartás nem kapcsolódik hozzá.
- [32] **2.2.** A II. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványában a bűnösségi körülmények helytelen értékelése alapján támadta a kiszabott büntetés törvényességét is [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont]

ba) alpont].

- [33] A bűncselekmény törvénysértő minősítése vagy a Btk. más szabályainak megsértése a törvénysértő büntetés kiszabása esetén nyitja meg a felülvizsgálat lehetőségét, ebből következően, ha a felülvizsgálattal érintett cselekmények vonatkozásában anyagi jogszabálysértés nincs, a büntetés önálló vizsgálatára a Be. nem biztosít lehetőséget (EBH 2011.2387.).
- [34] A BH 2017.219. számú eseti döntés egyértelművé teszi, hogy amennyiben a minősítés törvényes és a büntetés egyéb anyagi jogszabályt nem sértett meg, a mérlegelési jogkörben, törvényes keretek között kiszabott büntetés mértéke sem támadható a felülvizsgálati eljárásban.
- [35] A teljesség érdekében a Kúria rámutat arra, hogy a jogerős ítéletben kiszabott büntetés még a bűncselekmény törvénysértő minősítésének megállapítása esetén sem alapozná meg a felülvizsgálatot, mert nem minősülne törvénysértőnek.
- [36] Ezért a II. rendű terhelt által elkövetett bűncselekmény minősítése törvényes, az anyagi jogszabálysértésre történő hivatkozás nem alapos.
- [37] **3.** Az indítvány vagyoneklobzást vitató része törvényben kizárt.
- [38] A Be. 650. § (1) bekezdésének c) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak akkor sem, ha a törvénysértés egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatása útján orvosolható.
- [39] A Be. 671. § 12. pontja alapján egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatásának van helye, ha a bíróság az alapügyben a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem rendelkezett, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett a vagyoneklobzásról.
- [40] **4.** A Kúria a hivatalból elvégzett vizsgálata [Be. 659. § (6) bekezdés] alapján megállapította, hogy az alapügyben eljáró bíróságok felülvizsgálatot megalapozó feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést [Be. 649. § (2) bekezdés] nem vétettek.

Az indítvány elvi tartalma

- [41] A másodfokú eljárásban kizárt bíró vett részt.
- [42] A II. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmény minősítése és a kiszabott büntetés törvénysértő.
- [43] A II. rendű terhelttel szemben törvénysértő a vagyoneklobzás intézkedés alkalmazása.

A döntés elvi tartalma

- [44] A másodfokú bírósági eljárásban a tanács tagjaként eljáró bírók a vádemelést követően jártak el a terheltek bírói engedélyes személyi szabadságot érintő kényszerintézkedés tárgyában meghozott elsőfokú határozat felülbírálatában, így a Be. 14. § (3) bekezdés a) pontjában írt kizárási ok megállapítása kizárt. A Be. 14. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott kizárási ok alapjául szolgáló tény az indítványozó nem jelölt meg és erre vonatkozó adatot az iratok sem tartalmaznak.
- [45] A II. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmény minősítését a tényállás tilalmazott támadásán keresztül sérelmezte.
- [46] A kiszabott büntetést - a bűncselekmények minősítésén túl - nem a Btk. más szabályának megsértésére alapítva kifogásolta.
- [47] A vagyoneklobzásra vonatkozó rendelkezés a Be. 671. § 12. pontja alapján egyszerűsített felülvizsgálat tárgya, így az felülvizsgálat alapját nem képezheti

Záró rész

- [48] A kifejtettek értelmében a Kúria - a Be. 660. § (1) bekezdés alapján tanácsülésein, a Be. 655. § (1) bekezdés szerinti összetételben eljárva - a II. rendű terhelt tekintetében a felülvizsgálati indítvánnyal támadott jogerős ügydöntő határozatát hatályában fenntartotta [Be. 662. § (1) bekezdés].
- [49] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
- [50] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a 458. § (3) bekezdése, felülvizsgálatát pedig 650. § (1) bekezdés b) pontja kizárja. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasítja.

Budapest, 2020. október 12.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Gimesi Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Tóth Teréz
bíróági ügyintéző